
Revista digital de formació i orientació laboral (FOL)

Guia del projecte

PID_00248789

Ángela Morillo
Elsa Santamaría

Temps mínim de dedicació recomanat: 3 hores

Índex

Introducció.....	5
1. En què consisteix el projecte?.....	7
2. Objectius del projecte.....	9
3. Competències.....	11
4. Bones pràctiques en revistes digitals.....	17
5. Continguts de FOL i d'orientació a debat.....	23
6. Seguiment del projecte.....	26
7. Avaluació.....	27
8. Annexos.....	32
Bibliografia.....	35

Introducció

El material que es presenta a continuació és una guia d'un dels projectes que l'alumnat del màster universitari de Formació de Professorat d'ESO, Batxillerat, FP i Ensenyament d'Idiomes (especialitat FOL) realitzarà al llarg del seu procés formatiu.

En aquest cas, com ja s'indica en el títol del material, el projecte consistirà en l'elaboració d'una revista digital de formació i orientació laboral (FOL).

La finalitat d'aquesta guia és presentar en què consisteix el projecte que cal realitzar i explicitar quins objectius s'esperen complir i quines competències es treballaran. Així mateix, s'ofereixen una sèrie d'orientacions i eines que pretenen ser útils per dur a terme el projecte. Els aspectes que tenen a veure amb el seguiment del projecte i l'avaluació del procés formatiu també queden assenyalats a la guia.

La informació que conté aquesta guia és bàsicament de caràcter orientatiu i indicatiu, ja que els aspectes rellevants que conformaran els diferents processos d'elaboració d'una revista digital de continguts FOL seran el resultat de les decisions i del treball individual i col·lectiu que es duguin a terme a l'aula.

1. En què consisteix el projecte?

«Digui'm i oblidat, mostri'm i recordat. Involucri'm i comprenc.»

Proverbi xinès

La formulació del projecte que se us planteja és senzilla: **elaborar una revista digital entorn de continguts de formació i orientació laboral i professional en un centre educatiu concret i per a aquest.**

Davant la quantitat d'informació a la qual estem exposats dia a dia com a docents i com a estudiants, és fonamental aprendre a seleccionar continguts rellevants entre tots els que ens envolten. També és fonamental generar mecanismes de comunicació mitjançant els quals compartir aquesta informació, sobretot si es fa una labor de contrastació i anàlisi d'aquesta informació, ja que això li atorgarà un valor afegit.

Una revista digital amb finalitats educatives és un d'aquests mecanismes de comunicació, ja que s'hi podrien expressar els diferents agents del centre educatiu i podria fer d'altaveu d'informacions rellevants, argumentades i fonamentades entorn de continguts de FOL i d'EIE i entorn de qüestions que tenen a veure amb l'orientació vocacional i professional.

Amb aquest projecte es pretén que es desenvolupin principalment **habilitats creatives, comunicatives i relacionals i també digitals**, ja que com que és una revista digital, integrarà i enfortirà el treball amb les TIC en la comunitat educativa. A més d'aquestes habilitats, es treballaran altres competències associades a qüestions de formació i orientació laboral i professional.

L'objectiu final d'aquest projecte és que com a estudiants aconseguiu elaborar un producte de qualitat, en aquest cas una revista digital, que us serveixi per al desenvolupament personal i professional com a futurs docents. I aquest últim punt és clau, ja que en l'elaboració d'aquesta revista us heu de posar en el paper de professors de FOL i EIE i orientadors professionals d'un centre educatiu concret.

Posats en el paper de professors de FOL i EIE i/o personal del departament d'orientació professional d'un centre educatiu real, **us enfronteu a unes necessitats i problemes reals d'una aula, d'un centre i, en definitiva, d'una comunitat educativa**; per tant, el projecte de fer una revista digital s'ha de contextualitzar i justificar en aquest entorn i ha d'estar vinculada a una especialitat professional determinada.

Serà decisió vostra, sobre la base de les necessitats i problemes que detecteu al centre educatiu, determinar l'objectiu i l'enfocament que tindrà la revista digital, i per això també serà decisió vostra **com** dur-la a terme: quin disseny tindrà, quins continguts es treballaran, amb qui s'explicarà i a qui s'hi implicarà. Per tant, es tracta d'un projecte en el qual treballareu amb un **alt grau d'autonomia** i en el qual determinareu tots els aspectes rellevants que conformaran el desenvolupament del projecte, tenint un **rol actiu en el procés complet** de planificació, execució i avaluació de la revista.

La metodologia de l'aprenentatge basat en projectes (ABP o *PBL*, *project-based learning*) que segueix aquest projecte potencia el treball autònom i col·laboratiu i necessita una alta implicació i responsabilitat dels estudiants. El paper del docent en el vostre projecte consistirà a facilitar el procés del projecte, proposant activitats que us ajudin a reflexionar sobre aquest procés i fent el seguiment de l'aprenentatge portat a terme.

El **treball col·lectiu i col·laboratiu** serà clau en tot el procés del projecte, ja que haureu de treballar en grups de dues o tres persones, amb els quals dissenyareu i elaborareu la revista, consensuant el full de ruta a seguir i repartint les tasques. Això no treu que hi hagi tasques i accions que s'hagin de fer de manera individual. A més, aquest treball té un altre vessant col·laboratiu al qual heu d'atendre, ja que aconseguireu elaborar una revista digital de manera col·laborativa si integreu els diferents agents que formen la comunitat educativa del centre (alumnat, resta de professors, AMPA, etc.). La col·laboració amb agents externs al centre però amb una vinculació estratègica (entitats locals, teixit empresarial, etc.) també serà fonamental.

Encara que sigui un projecte lligat a la realitat professional de docents de FOL i orientadors professionals, és una activitat formativa, i per tant **al llarg del desenvolupament del projecte serà necessari que reflexioneu sobre què esteu aprenent, com ho esteu aprenent i per què esteu aprenent** a desenvolupar determinades competències. Per a ajudar-vos en aquest sentit, disposareu del procés de seguiment i d'avaluació del projecte que es detalla en els apartats 6 i 7 d'aquesta guia.

2. Objectius del projecte

Els objectius d'aprenentatge que s'esperen complir fent aquest projecte basat en una revista digital de continguts FOL i d'orientació professional amb finalitats docents, poden englobar-se en dos blocs: els referents als continguts i els referents al format del projecte.

Respecte als **objectius referents als continguts**, destaquen els següents:

1. Analitzar la realitat d'un entorn educatiu i identificar les seves necessitats en matèria de FOL i d'orientació laboral i vocacional, valorar-les i expressar-les per un mitjà de comunicació propi.
2. Simular el rol actiu com a futur agent educatiu impulsant transformacions que enriqueixin l'educació i específicament la formació professional, i implicant la comunitat educativa.
3. Conèixer les tendències d'ocupació i el mercat laboral actual, i mostrar especial atenció a la igualtat d'oportunitats.
4. Conèixer l'estructura de les famílies professionals, en les especialitats de formació professional escollides per fer la revista, i la seva relació amb les demandes i les qualificacions exigides pel sector productiu.
5. Mostrar un coneixement actualitzat sobre les eines i recursos per a l'orientació educativa i professionalitzadora.
6. Analitzar els diferents continguts teòrics de FOL i EIE aportant una visió crítica i actualitzada preparada per a aplicar-se en l'elaboració de la revista educativa.
7. Justificar, de manera documentada, la confecció innovadora d'eines educatives mitjançant el coneixement compartit.

Els **objectius del projecte vinculats al format i a les dinàmiques de treball en l'elaboració de la revista digital** són els següents:

1. Valorar la importància dels mitjans de comunicació quant a l'enriquiment cultural, potenciació del pensament crític i transcendència.
2. Desenvolupar habilitats de presa de decisions i assumpció de responsabilitats.

3. Desenvolupar la creativitat, la capacitat d'organització i planificació.
4. Desenvolupar habilitats de treball en equip, en col·laboració i constructiu.
5. Millorar competències lingüístiques, orals i escrites.
6. Integrar les eines i metodologies TIC per potenciar i enriquir els processos d'ensenyament-aprenentatge.

3. Competències

Els àmbits competencials del màster universitari de Formació de Professorat d'ESO, Batxillerat, FP i Ensenyament d'Idiomes són els que es detallen a continuació:

1) Àmbit del **disseny, gestió i planificació** per a la labor i la intervenció educatives

Es refereix als coneixements i les habilitats que ha de tenir el docent en relació amb la planificació i la posada en pràctica de la seva labor educativa en els àmbits d'escola i aula.

- Significat i implicacions d'un projecte educatiu.
- Coneixement, comprensió i posada en pràctica dels currículums i el seu desenvolupament en els nivells en els quals pugui actuar.
- Implementació de planificació didàctica adaptada al context, a les necessitats educatives individuals i a l'adquisició de competències.
- Planificació i gestió del temps de manera eficient i adaptades a cada situació en relació amb els projectes, les activitats de l'escola i l'aula.

2) Àmbit de la **comunicació, interacció personal i treball col·laboratiu** per a la tasca i la intervenció educatives.

Es refereix als coneixements, les actituds i els processos que el docent ha de desenvolupar de manera eficient i en relació amb la seva interacció amb la resta d'agents implicats en el procés educatiu, mitjançant diferents canals i formats i en diferents situacions i contextos.

- Recerca, anàlisi, síntesi, reelaboració i creació d'informació en l'àmbit professional, en relació amb el context i els requeriments de cada situació. Interacció educativa tenint en compte la part afectiva i emocional, en actitud d'escolta activa i comprensió, i d'expressió clara i assertiva adaptada a qualsevol situació en relació amb els agents educatius, l'escola i l'aula.
- Comunicació efectiva i correcta d'informació per a qualsevol via en qualsevol de les situacions d'actuació docent.
- Coneixement de processos d'interacció i comunicació a l'aula, amb domini d'habilitats socials per a fomentar l'aprenentatge col·laboratiu i la con-

vivència a l'aula, i capacitat d'abordar problemes d'actitud posant en pràctica estratègies de resolució de conflictes i gestió efectiva de l'aula.

- Ús adequat de la terminologia educativa adaptada a l'àmbit professional d'actuació.
- Presentació de senyals de compromís ètic durant el desenvolupament professional.

3) Àmbit de la metodologia didàctica i l'atenció a les necessitats educatives individuals.

Aquest àmbit competencial es refereix a la labor didàctica que el docent desenvolupa durant el procés d'aprenentatge en la interacció amb el grup classe, atenent al criteri que l'estudiant és un subjecte actiu del seu aprenentatge, en el qual s'atenen les seves necessitats individuals.

- Aplicar estratègies, recursos i plantejaments didàctics variats d'acord amb el paradigma socioconstructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge en el qual l'estudiant pugui ser subjecte autònom i emancipat i amb el qual es potenciïn la confiança i la iniciativa personal.
- Conèixer i posar en pràctica estratègies didàctiques relacionades amb diferents àmbits de coneixements i relacionar-los amb les diferents competències que ha d'adquirir l'estudiant, i també el seu moment i nivell de desenvolupament i la seva personalitat.
- Portar a la pràctica projectes i activitats de globalització curricular i metodologies d'aprenentatge avançades (aprenentatge col·laboratiu, aprenentatge basat en projectes, ludificació, etc.) en relació amb el moment de desenvolupament dels alumnes, el context i les necessitats educatives de grup.
- Ser capaç d'aplicar els coneixements didàctics propis de cada àrea curricular en la selecció crítica i l'elaboració de materials didàctics adaptats al context i les necessitats educatives.
- Saber gestionar l'aula en relació amb les situacions singulars que hi va havent en el procés d'aprenentatge atenent a aspectes d'equitat, educació emocional i valors, igualtat de drets i oportunitats, sostenibilitat, igualtat de gènere, etc.
- Establir els processos i mecanismes d'avaluació formativa integrada en el procés educatiu, de manera coherent i orientats a l'aprenentatge.

- Conèixer les accions didàctiques i vincular-les amb els continguts propis de l'especialitat del docent per ser capaç d'actuar com a experts en la matèria.
- Ser capaç de mantenir-se al dia de continguts i maneres de fer propis de cada àmbit de coneixement.

4) Àmbit d'entorns educatius per al desenvolupament professional i la intervenció educativa.

Aquest àmbit competencial té a veure amb la sensibilitat didàctica que el docent ha de tenir en relació amb les tecnologies de la comunicació i la comunicació com a recurs de grans potencialitats educatives i com a coneixement d'aquestes tecnologies orientades a facilitar entorns d'aprenentatge rics que puguin arribar a ser una gran oportunitat de millorar els processos d'ensenyament-aprenentatge.

- Conèixer i posar en pràctica diferents eines i metodologies TIC en l'àmbit de la gestió i organització de la docència.
- Ser capaç d'escollir eines adequades per a potenciar les propostes didàctiques integrant les TIC segons la necessitat i la situació d'aprenentatge.
- Ser conscient d'accions i processos per a adquirir la competència digital en els alumnes i la visió crítica de les TIC, tant en l'àmbit de l'aprenentatge com en el de la comunicació i la cerca d'informació, i posar-los en pràctica.
- Conèixer i utilitzar un ventall ampli d'eines relacionades amb diferents activitats en l'àmbit de coneixement clàssic.

5) Àmbit de l'orientació, la tutoria i l'assessorament a estudiants i famílies.

Aquest àmbit competencial té a veure amb la funció i el paper d'orientador i tutor des del punt de vista de la supervisió personal i el desenvolupament integral dels alumnes.

- Integrar la funció d'orientació i tutoria transversalment en tots els moments del procés educatiu.
- Fomentar el desenvolupament de totes les potencialitats de l'alumnat en qualsevol dimensió del desenvolupament humà.
- Implicar les famílies de manera directa en els processos educatius sorgits de l'escola.

6) Àmbit de la recerca, la innovació i la reflexió sobre la identitat professional i la millora de la pràctica docent.

Té a veure amb el conjunt de coneixements, habilitats i actituds per a desenvolupar una pràctica orientada a avaluar situacions, resoldre problemes i millorar les condicions de l'aprenentatge i de la pròpia pràctica docent. És un àmbit competencial en el qual el docent desenvolupa constantment la seva identitat professional, i té a veure amb el procés de millora i creixement continu.

- Saber identificar, analitzar i definir elements i actors que conformen una situació susceptible de millora o un problema. Demostrar criteri pedagògic en la presa de decisions.
- Ser capaç de resoldre situacions i problemes de manera efectiva i satisfactòria per a tots els implicats.
- Ser proactiu per a proposar projectes de recerca i innovació en els àmbits d'aula i de centre.
- Ser capaç de decidir sobre les pròpies necessitats de formació i d'aprenentatge mitjançant xarxes professionals i de manera autònoma.
- Conèixer i situar en relació amb si mateix les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual i les perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

7) Àmbit de la gestió i el lideratge d'organitzacions i centres educatius.

Aquesta competència té a veure amb els coneixements, procediments i actituds que fan que el docent sigui participatiu de la gestió i el lideratge dels processos educatius en diferents àmbits –aula, centre, entorn social i familiar, principalment–, en un procés de millora contínua de la qualitat educativa.

- Ser capaç de liderar, dirigir, planificar i supervisar equips interdisciplinaris, amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos i tenint en compte recursos disponibles.
- Conèixer la normativa, l'organització institucional i del sistema educatiu i els models i estratègies de millora de la qualitat als centres educatius.
- Identificar els serveis públics i les entitats comunitàries amb els quals establir col·laboració amb l'equip directiu i la comunitat i fer accions conjuntes i coordinades per a una millor atenció educativa de l'alumnat.

Encara que el desenvolupament del projecte comporta desenvolupar competències que poden ser en els diferents àmbits competencials del màster, els àmbits que requereixen una major dedicació són els següents:

- 1) La comunicació, interacció personal i el treball col·laboratiu per a la tasca i la intervenció educativa (Àmbit competencial 2).
- 2) Entorns educatius per al desenvolupament professional i la intervenció educativa (Àmbit competencial 4).
- 3) L'orientació, la tutoria i l'assessorament a estudiants i famílies (Àmbit competencial 5).
- 4) La gestió i el lideratge d'organitzacions i centres educatius (Àmbit competencial 7).

Respecte a les **competències específiques** (CE) del projecte, assenyalem les següents:

- Conèixer el valor educatiu i social de la formació per a l'ocupació i l'orientació laboral en els estudiants i els continguts relacionats amb aquesta matèria (CE 1).
- Conèixer l'evolució de la formació i l'orientació laboral i els seus desenvolupaments i perspectives recents en els àmbits de la competència i l'orientació per a l'ocupació, la prevenció de riscos laborals, el dret del treball i la seguretat social i la iniciativa emprenedora i l'autoocupació, per a poder transmetre'n una visió dinàmica i crítica (CE 2).
- Ser capaç d'utilitzar en contextos i situacions diversos els diferents continguts curriculars de la formació i l'orientació laboral i d'empresa i la iniciativa emprenedora (CE 3).
- Conèixer l'avaluació del món laboral, la interacció entre societat, treball i qualitat de vida (CE 4).
- Ser capaç de formar els estudiants per a adaptar-se als canvis i transformacions que puguin requerir les professions (CE 5).
- Analitzar críticament textos i materials didàctics adequats per a l'ensenyament de FOL (orals, audiovisuals, digitals i multimèdia) mitjançant estratègies i criteris didàctics i pedagògics (CE 6).
- Desenvolupar i aplicar instruments i estratègies didàctiques apropiades per implementar a l'aula formes diverses d'orientació laboral i vocacional amb

enfocaments metodològics adequats a les necessitats de cada situació i nivell educatiu dins dels cicles formatius de formació professional (CE 7).

- Dissenyar activitats de la matèria orientació laboral i vocacional amb una visió integradora de l'ensenyament i l'aprenentatge (CE 8).
- Posar en pràctica instruments, processos i estratègies d'avaluació de les competències professionals de l'alumnat per a definir el seu perfil professional, amb l'objectiu d'identificar els seus interessos i preparar-los per a processos de selecció laboral (CE 9).
- Treballar la competència digital docent, és a dir, la capacitat que tenen els docents d'aplicar i transferir tots els seus coneixements, estratègies, habilitats i actituds sobre les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC) en situacions reals i concretes de la seva praxi professional (CE 10).

4. Bones pràctiques en revistes digitals

A continuació us presentem tres documents. Els dos primers són revistes digitals comentades, perquè us feu una idea del producte final. El tercer és el desenvolupament de la programació d'una revista digital en un institut.

En els tres documents podeu trobar idees que us poden ajudar a elaborar la revista, per exemple en l'estructura o en els diferents tipus d'articles. Recordeu que les vostres publicacions han de ser el resultat de la reflexió de continguts FOL en un entorn concret.

1) Primera revista: *FPeuskadiNews*

Editada pel Govern basc, està dirigida a tota la comunitat educativa, especialment a professionals de l'orientació en centres docents, i pretén traslladar informació, intercanviar experiències i relacionar persones i centres educatius. Hem escollit aquesta publicació perquè pensem que és de qualitat, molt visual i perquè té continguts interessants, dinàmics i d'actualitat (en el moment de la seva publicació, any 2016).

La revista està enfocada a donar una visió renovadora i moderna de la formació professional. Destaquem que els temes són variats i tractats des de diferents perspectives, però seguint una mateixa línia editorial.

Es diferencia d'altres publicacions perquè incorpora documents vinculats que il·lustren les explicacions i que poden fer més interactiva la lectura. Per exemple, hi ha vídeos amb entrevistes, fotografies rotatives que il·lustren nous projectes i gràfics que sistematitzen processos. Tots aquests documents ens ofereixen una visió més àmplia del contingut i conviden a aprofundir en els temes.

Enllaç

Podeu consultar la revista *FPeuskadiNews* en l'enllaç següent:

<http://fpeuskadinews.com/es/index.html>

Índice

 03 Presentación	 04 Una Ley para el Futuro	 06 País Vasco-Minnesota, una Estrategia de Cooperación Basada en la Fabricación Avanzada	 08 Disrupción Aplicada en el Aula	 10 Alto Rendimiento en la FP de Euskadi
 12 Hacia la Fabricación del Futuro	 14 El Desarrollo Sostenible en la Formación Profesional de Euskadi	 16 Vigilancia Sistema FP Ecosistema FP Corresponsable Legislación, normativa	 19 tengo nada que perder Empresas con recorrido	 20 Mejorando los Resultados a través de los Procesos de LEAN.
 23 Una Formar de Pensar Diferente	 25 Profesiones Reguladas y Formación Profesional	 27 Nuevos Programas de Profesionalización Especializada	 29 FOL+ EIE= ESTRATOSFERA Entrenándonos para la vida	 31 Gestamp y varios centros de FP de Euskadi, primera experiencia de especialización...
 33 FP ACTIVA: Zahar eta Gazte	 35 Preparados, listos... FOL	 37 Centro Integrado de Formación Profesional de Mantenimiento y Servicios a la Producción - LANGREO -	 39 redes de profesorado de Formación Profesional	

En la revista es poden consultar artículos sobre la relación de la formación profesional con las empresas, imprescindibles para trabajar los **resultados profesionales**. Un segundo bloque de artículos reflexiona sobre el **futuro** de la formación profesional en el País Vasco, planteando, por ejemplo, nueve profesiones relacionadas con el entorno. También hay artículos sobre **nuevas metodologías de aprendizaje**, un nuevo tipo de aulas y la experimentación innovadora en nuevos escenarios.

Todos los artículos se complementan con documentos gráficos: todo es muy visual para completar el resultado.

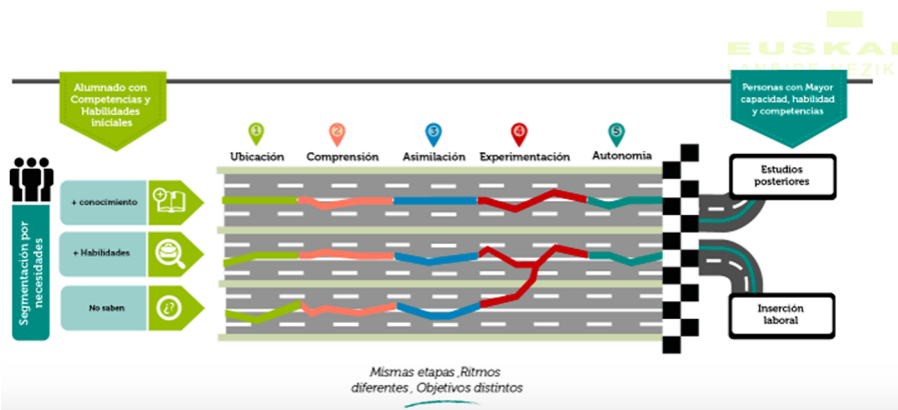
A través de la plataforma digital <http://normadera.tknika.net> se ha reforzado la educación acerca de la madera como material sostenible y renovable.

A través de la plataforma digital <http://normadera.tknika.net> se ha reforzado la educación acerca de la madera como material sostenible y renovable.

En el mateix espai, es mostren diferents fotografies del procés que es vol il·lustrar.

Gràfic

VIDEO PROYECTO WOODNIKA.

Vídeo sobre un projecte educatiu

2) Revista de l'IES Pla de les Moreres *UTOPIA*

La segona revista que us proposem s'edita en un IES públic i té, per tant, els continguts que poden interessar els alumnes del centre. És coordinada per un docent i rep la col·laboració activa d'un conjunt d'alumnes que cooperen a redactar-la i editar-la.

La publicació és útil per a donar a conèixer a tots els membres les activitats del centre, reforçar la idea de comunitat i potenciar, de manera integral, competències com la lingüística o l'artística.

Respecte al seu contingut, hi trobem un bloc d'articles sobre temes d'actualitat interessants per a la comunitat educativa, com l'elecció de Donald Trump o l'activitat dels youtubers. La revista també inclou material relatiu a les intervencions, accions educatives i projectes que es duen a terme al centre.

Enllaç

Podem consultar la revista *UTOPIA* en l'enllaç següent:
<https://madmagz.com/magazine/852140#/page/1>

L'EDITORIAL

versos d'amor

"Dóna'm la mà que anirem per la riba/ben a la vora del mar/bategant/tindre m la mida de totes les coses/només en dirnos que ens seguim amant."

J. Salvat-Papasseit

"Lleugera, s'iniciava/la pluja d'una nit:/ Lleugers, es confiaven/els teus dits sobre els meus dits."

Joan Vinyoli

"No hi havia a València dos amants com nosaltres./Feroçment ens amàvem del matí a la nit."

V. Andrés Estellés.

"Testimo quan et sé nua com la navalla/com una fulla viva i oferta, com un llamp/que la calcina, cec. Com l'herba, com la pluja./ Com la meua ombra, nua rere el mirall glaçat."

M. Mercè Marçal

NOVA ETAPA

Enguany, en el nostre centre hi ha hagut un canvi molt important perquè el fins ara director, en Josep Pons, després de més de quinze anys en el càrrec, va decidir no presentar-se a la reelecció. Així doncs, tenim nou director, el Pep Martí, qui comandarà aquesta nau durant, com a mínim, els propers quatre anys.

Des d'aquesta revista volem donar les gràcies al Josep per tota la feina que ha fet durant tots aquests anys pel nostre institut, un centre que any rere any ha millorat en molts aspectes. També volem desitjar-li molta sort a l'actual director en aquest nou projecte que s'inicia i esperar que el nostre institut creixi encara més. Cal assenyalar que el Pep ja té força experiència perquè ha estat els darrers vuit anys com a Cap d'Estudi, un fet que sens dubte l'ha d'ajudar a tirar endavant amb èxit aquesta nova etapa.

Pel que fa a la revista, hi hem inclòs una entrevista amb l'actual director, en la qual fa un repàs a diferents temes relacionats amb el nostre centre. Volem destacar, a més, la nova secció que hem introduït a la revista, aprofitant el fet que l'alumnat presentés una sèrie de fotografies per a la setmana de la ciència: l'espai fotogràfic. En aquest espai, també hi trobareu algunes de les fotos del Kim Manresa, relacionades amb les escoles del món. Creiem que és tot un luxe disposar d'aquesta exposició fotogràfica al nostre centre, una exposició que ens convida a reflexionar a tots sobre la importància de l'ensenyament i a adonar-se de les condicions precàries en què han d'estudiar molts nens i nenes de diferents països.

UTOPIA 1

Continguts

L'ESPAI DE LA CIENCIA

- 5 *La criogenització*, per Marc Alejandro i Jonathan Martínez

LA MIRADA CRITICA

- 8 *L'explotació infantil*, per Nerea Ramos i Dana Sánchez

ENTREVISTA: Pep Martí

- 12 M. Manzanque, E. Martínez, N. Osorio i M. Palacios, alumnes de 3r d'ESO

LA NOTICIA CURIOSA

- 17 *Resuscitar?*, per Judit Robles i Albert Sánchez

MON ADOLESCENT

- 20 *Una nova era: "els youtubers"*, per Núria Gandia

PARLEM DE POLITICA

- 23 *Donald Trump: una presidència plena d'interrogants*, per D.Doncel i J.Jiménez

L'ESCRITOR CONVIDAT

- 26 Fragment de la novel·la d'Haruki Murakami, "1Q84"

UTOPIA 2

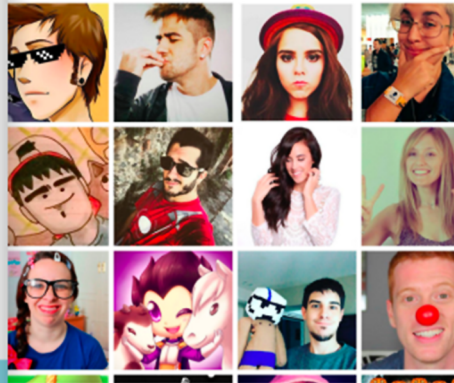
Els responsables del projecte intentaran buscar una via per continuar amb l'experiment, si cal, fora de l'Índia

trauma greu. Els pacients serien buscats entre famílies amb alguna persona clínicament morta i que per creences religioses o inconvenients mèdics no vagin a donar els seus òrgans.

Bansal volia portar persones amb mort cerebral de nou a un "estat de consciència mínima", en què els pacients mostren moments de consciència, com ara moure els seus ulls per seguir els objectes. Encara que hi ha poca evidència que les persones amb mort cerebral puguin recuperar aquesta funció, Bansal s'aferrava a un nombre de casos descrits a la literatura mèdica de persones que semblen haver recuperat plena consciència a partir d'un estat de consciència mínima. Pretensió obtenir els primers resultats el 2017. Altres investigadors s'han mostrat escèptics

respecte a l'èxit de Bansal, ja que la idea de "tomar" de la mort cerebral no és tan senzilla. Els casos registrats poden haver estat mal interpretats, en no tenir evidències clares de mort cerebral real. Ara, els científics creuen que l'experiment ReAnima pot no justificar-se èticament. Per començar, perquè la barreja de les intervencions no ha estat provada en models animals anteriorment, i a més, tot i que l'experiment tingui èxit, cal comptar amb el dolor emocional i el trauma que poden patir els familiars.

"No som uns doctors Frankenstein, treballem dins dels límits del sistema nacional de salut", es defensava en el seu dia Iro Pastor, CEO de Biogarak, ja que havia rebut l'autorització, ara denegada, d'un comitè d'experts nord-americà i indi.

UNA NOVA ERA: ELS "YOUTUBERS"

Segons l'opinió d'Iro Pastor, l'assaig podria obrir la porta a noves teràpies per regenerar danys cerebrals en pacients vius en coma, i alhora per tractar malalties neurodegeneratives com ara l'Alzheimer.

UTOPIA 19

UTOPIA 20

A més, hi podem llegir recomanacions sobre lectures interessants i la proposta d'un espai fotogràfic amb imatges extretes d'Instagram.

Avui tenim el plaer d'entrevistar en Pep Martí, el nou director de l'INS Pla de les Moreres. Amb ell parlarem sobre diferents temes relacionats amb el nostre institut. També coneixerem alguns aspectes personals sobre aquest professor de Tecnologia.

m'agradava molt fer experiments. 3-Llavors, per què fas classes de Tecnologia en comptes de fer-les de ciències?

Vaig començar com a professor de Física i Química. El que passa és que la formació acadèmica et permet triar en quins àmbits educatius pots fer de professor. Jo, en ser químic, em deixava escollir un ampli ventall de matèries tant d'institut com de cicles formatius. Al final, em vaig decantar per la Tecnologia, perquè per als alumnes és molt més agradable que no pas la física i la química. I llavors em vaig treure les opinions de Tecnologia.

4-Pel que fa a la teva carrera professional, portes molts anys en aquest institut. Havies estat en d'altres?

Sí, porto aquí disset anys. Així doncs, la major part de la meua carrera l'he feta aquí. En aquests anys, els últims vuit he estat en l'equip directiu.

5-Quan vas començar a ser cap d'estudis?

L'any 2008. El Josep Pons, el director, em va proposar de ser-ho i no m'ho vaig rumiar gaire. Era una nova feina,

Porto en aquest centre disset anys, els darrers vuit formant part de l'equip directiu

1-Hola Pep, ens hem informat una mica sobre la teua vida i et voldríem fer les següents preguntes: ets nascut a València. Què et va dur aquí?

Sí, vaig néixer en un poble i vaig venir aquí ja fa molts anys, l'any 1996; vaig marxar de casa per venir aquí a fer de professor.

2-Ens hem assabentat també que ets llicenciat en Química. Ens podries dir per què vas triar aquesta carrera?

Jo al batxillerat ja vaig fer assignatures de ciències, ja que m'agradava poc llegir tot i que és important. En canvi,

i malgrat que tothom la té poc valorada és dura i difícil. Al final, vaig decidir acceptar-li l'encàrrec.

6-T'agrada treballar en aquest centre?

Sí, molt, perquè per exemple els professors tenim la possibilitat de canviar de centre i jo en disset anys encara no ho he fet.

7-Aquest curs t'has estrenat com a director. Com hi has arribat?

El Josep Pons va decidir no renovar com a director per qüestions personals. Jo vaig optar per presentar-se a una mena

UTOPIA 13

de concurs de mèrits i en aquest centre m'hi vaig presentar jo.

8-Quines qualitats ha de tenir un bon director d'un centre educatiu?

Encara no ho sé. Per a mi, el meu gran referent és el Josep Pons, ell ha estat setze anys com a director i jo he estat vuit anys amb ell com a cap d'estudis. Per tant, el meu referent és ell com a persona i gestor.

9-En què es diferencien els dos càrrecs, el de cap d'estudis i el de director?

Els directors cada any hem de fer un projecte i en aquest marcar uns objectius. En el nostre centre tenim tres objectius bàsics: dos d'aquests vénen marcats per l'administració educativa. Un d'ells és mirar els resultats acadèmics de l'alumnat, i l'altre, millorar la relació social. El tercer, que l'hem posat nosaltres, és millorar la marca de l'institut.

10-El teu dia a dia com a director també suposa ser professor de tecnologia. És difícil compaginar les dues coses?

És molt complicat perquè estic moltes hores fent una tasca de gestió i de sobte desconectes i has d'anar a classe perquè m'esperen vint-i-cinc nens i això és difícil.

11-Què destacaries d'aquest centre i per què?

En termes generals, som un centre en el qual els profes som molt autocrítics amb nosaltres mateixos, però som un centre important dins la comarca. Som un centre en què malgrat tot aconseguim bons resultats acadèmics, hi ha una molt bona cohesió social i en general tots els alumnes i les famílies se senten identificades amb el centre. Pel que fa a les noves tecnologies, també som uns referents. Vam ser un dels primers centres a tot Catalunya que vam adoptar la intranet perquè els pares estiguessin comunicats.

UTOPIA 14

L'espai fotogràfic d'instagram

ABSENCIA

Quan el temps ja ha esborrat el record dels teus llavis.

VERTIGEN

Quan el temps va devorant inexorablement les nostres vides.

NO MIRIS ENRERE

No miris enrere, deixa't tan sols bressolar per les carícies del present.

SENSE SORTIDA

Moments de dubtes, d'incerteses, moments que també formen part del nostre intens i fascinant viatge.

Aquesta revista està dissenyada amb un programa simple i gratuït (Madmagz) que, igual que Calaméo i altres plataformes que presentem en l'annex 2, planteja una edició amb la possibilitat d'incloure fotografies i enllaços en línia. Resultat senzill però de qualitat.

3) Proposta de revista digital

Per a acabar, us presentem un document que recull la programació de la revista digital; és a dir, com es concep una publicació en un centre escolar i com impulsar-la.

Pensem que llegir la programació us pot ser útil per a conèixer quins són els objectius, apartats, estructura i criteris d'avaluació d'una publicació escolar digital i poder obtenir idees per a la vostra tasca.

Programació de la revista de l'IES José Planes *Carpe Diem*:

<http://www.iesjoseplanes.es/index.php/2013-05-06-08-50-51/revista-digital>

5. Continguts de FOL i d'orientació a debat

Davant un mercat laboral globalitzat, canviant, dinàmic i cada vegada més especialitzat, és imprescindible entendre'n i conèixer-ne l'evolució i disposar dels recursos i eines per a poder adaptar els nostres coneixements i competències a les transformacions que es van produint.

Des de la formació per a l'ocupació i l'orientació laboral, intentem millorar l'ocupabilitat dels nostres alumnes i els proporcionem la formació i els recursos necessaris per a afrontar la cerca d'ocupació i la seva futura inserció laboral. Tractem temes com les oportunitats d'ocupació, les relacions empresarials, la legislació laboral, l'organització del treball, i els drets i deures que es deriven de les relacions laborals. Per a afrontar l'elaboració de la nostra tasca amb èxit i que la revista que proposeu sigui útil, ens sembla interessant tractar aquests temes des del punt de vista de **la seva utilitat social i formativa** dels estudiants. Explicitar la importància d'aquest benefici atorgarà profit a la revista i practicitat als continguts (CE 1).

Per a començar a confeccionar el projecte, la primera qüestió és conèixer bé la matèria que tenim entre mans. És necessari estar **actualitzats amb les últimes novetats** en els àmbits de l'orientació per a l'ocupació, la prevenció de riscos laborals, el dret del treball i la seguretat social, la iniciativa emprenedora i les noves conceptualitzacions del treball, i pensar la manera de transmetre aquesta informació a l'alumnat. La revista serà el mitjà per a transmetre aquests continguts actuals i canvians, i les possibilitats del format de presentació d'aquests continguts ha de ser objecte de reflexió prèvia. És a dir, hem de considerar **com divulguem aquesta visió dinàmica del món del treball a l'alumnat**. Donar-los eines per a afrontar aquest dinamisme promou estudiants preparats per als canvis i transformacions que requereixin les professions del futur. Tant els temes que es tractin en la revista com els formats han de mostrar el resultat d'aquestes reflexions (CE 2 i 5).

Preguntar-nos sobre les nostres conviccions respecte a les possibles funcions del treball ens donarà motius per a plantejar temes importants com la **interacció entre societat, treball i qualitat de vida**. Per exemple, reflexionar sobre la salut ens pot donar motiu per a parlar sobre les condicions de treball i el fet que aquestes poden quedar relegades quan el més important és trobar un treball al preu que sigui. El vessant crític de l'alumnat en aquests temes, els seus valors i drets han de ser també objecte de reflexió i d'acompanyament en el seu procés de formació i en l'elaboració dels temes de la revista (CE 4).

Com s'ha avançat, **els continguts FOL són dinàmics i tenen sentit si estan contextualitzats**. Les eines d'inserció i orientació, i alguns continguts, encara que significatius per a desenvolupar la matèria, poden quedar-se ràpidament

desfasats i experimentar certa laxitud. Ens sembla més atractiu per a la comunitat educativa conèixer les **sortides professionals**. En la vostra revista serà important **tenir clar el context per a poder investigar i desenvolupar les diferents opcions professionals** de les titulacions que formen el vostre entorn i conèixer els sectors econòmic i professional als quals pertanyen i els llocs de treball que directament o indirectament hi estiguin relacionats. La manera de tractar-ho en la revista ha de ser objecte de reflexió (CE 3).

Només si coneixem bé la temàtica FOL, podrem **buscar en la xarxa, o crear, documents gràfics complementaris adequats a cada article de la revista**, i qualsevol altre recurs de ludificació que se'ns ocorri. Hem de pensar i justificar, de totes les possibilitats que tenim a l'abast, quina és la millor opció per a arribar a les persones destinatàries de la revista, les que formen la comunitat educativa del centre triat.

Analitzar de manera crítica els continguts serà una tasca que haurem de fer per a l'alumnat i amb l'alumnat; convidar-lo que faci el mateix en el futur és una labor pendent.

Una altra qüestió a considerar és discernir **el nostre enquadrament com a docents i/o orientadors**. El lloc des d'on farem la nostra intervenció importa. Una vegada conegut, meditat, actualitzat i contextualitzat el contingut dels mòduls, hem de pensar com ens posicionarem. Com a agents educatius, tenim diferents opcions. La primera a valorar és la més coneguda en la nostra professió: l'opció d'ensenyar, tutoritzar, modelar i corregir els alumnes. La nostra tasca principal serà programar continguts, transmetre'ls de manera eficient i avaluar resultats. Una altra opció és posicionar-nos tenint en compte que és l'alumne qui sap i que els professionals només acompanyem el procés de descobrir, ordenar, motivar... Si som en aquest punt, és possible que donem més temps a l'escolta activa i ens animem a plantejar les activitats amb metodologies noves, com per exemple el model pedagògic de classe inversa o *flipped classroom*. Aquest model és definit pels seus fundadors com:

«un enfocament pedagògic en el qual la instrucció directa es mou des de l'espai d'aprenentatge col·lectiu cap a l'espai d'aprenentatge individual, i l'espai resultant es transforma en un ambient d'aprenentatge dinàmic i interactiu en el qual l'educador guia els estudiants a mesura que s'apliquen els conceptes i pot participar creativament en la matèria». (Sams i Bergmann, 2014).

La revista que dugueu a terme hauria de tenir en compte les diferents opcions metodològiques que poden ser aplicades a l'aula per a servir-los com a complement i reforç. Per tant, és important **pensar i justificar, de manera documentada, quina posició prendre amb cada contingut per poder trobar el millor encaix en la revista**.

És fonamental preguntar-nos **com afavorirem el procés d'ensenyament-aprenentatge** i si els recursos que utilitzem són els adequats. Interpel·lar-nos sobre quina és la millor estratègia per a transmetre l'objectiu fixat en aquest contingut i justificar-ho amb arguments sòlids forma part del procés

d'elaboració de la revista. No és el mateix, per exemple, tractar la salut laboral fent una entrevista a algú que ha patit un accident laboral que proposar als alumnes un joc de rol o d'orientació, per a aconseguir una revista realment útil al nostre entorn. Així, doncs, és important conèixer el context, els seus sectors econòmics i professionals i les polítiques ocupacionals per a poder ajudar els alumnes en la seva inserció. Alhora, hem de dominar les tendències d'ocupació més actuals i del mercat laboral per a poder oferir als nostres lectors aquesta informació. Una contribució més a aquest punt és la que proporciona la relació entre les estructures de les famílies professionals i la seva relació amb les demandes del sector productiu. Tot això ha de tenir cabuda en la revista.

Anteriorment, hem esmentat la ràpida evolució que es produeix tant en els continguts de FOL com en els formalismes de les eines d'orientació. Per aquest motiu, ens sembla interessant que pugueu oferir **estratègies d'orientació que aportin informació actualitzada, personal i valuosa per a l'alumnat**. El treball amb la revista ens ofereix la possibilitat d'investigar, pensar i fins i tot crear estratègies d'orientació per a l'alumnat. Per exemple, dissenyar un test d'orientació que ajudi a optar per una professió o un test d'autoconeixement per a conèixer les fortaleses i febleses personals davant un projecte d'emprenedoria social podria ser un recurs a incloure en la revista.

Per acabar, ens sembla útil posar l'accent en la reflexió sobre com fer per a **atendre la diversitat cultural i la igualtat d'oportunitats** tenint en compte el context triat. Aquesta ha de ser una preocupació a considerar en el disseny de la revista.

6. Seguiment del projecte

A continuació detallem les eines per al **seguiment de l'activitat**. Grosso modo, podríem establir tres fases en el desenvolupament del projecte:

Fase 1. Disseny.

Fase 2. Desenvolupament.

Fase 3. Publicació.

Es tracta de fases que són prou àmplies perquè cada projecte de revista dugui a terme un recorregut autònom i particular. Tot el procés del projecte tindrà un seguiment per part de l'equip docent. S'establirà un calendari de lliuraments parcials per ajudar a confeccionar-lo. En cadascun es rebrà un efecte retroactiu.

Així mateix, és important que al llarg de les diferents fases del projecte s'estimuli la reflexió i l'experimentació, a més de potenciar el vostre paper fonamental en el procés d'ensenyament-aprenentatge (per exemple, tenint presents quins aspectes es dominen i quins s'han de millorar). Per això se us demanarà que recolliu evidències de les vostres reflexions **sobre el contingut de FOL, d'EIE i d'orientació vocacional, i sobre les maneres d'introduir-les en una eina didàctica com, en el nostre cas, la revista digital**.

Les evidències poden ser fragments de pel·lícules, entrevistes, activitats, anotacions, reflexions, documents gràfics, que permeten demostrar que s'està aprenent. Aquestes evidències han d'acompanyar-se d'una justificació i una reflexió de l'estudiant que posi en relació l'aprenentatge i l'evidència.

Per exemple:

- Les funcions del treball: reflexió i justificació documentada sobre la relació entre la qualitat de vida, el treball i la salut (CE 4).
- La reflexió sobre com s'ha reflectit la utilitat social i la formativa dels continguts en la revista (CE 1).
- La importància d'actualitzar els continguts, la seva justificació i com s'aconsegueix passar aquesta inquietud als alumnes (CE 2 i CE 5).
- La manera de posicionar-se davant la transmissió de continguts de FOL (justificació).
- Els criteris que hem seguit per afavorir el procés EA, referent a com s'han tractat els diferents continguts FOL, quins recursos digitals (fotos, vídeos, etc.) han estat els més adequats i per què (CE 6, CE 7 i CE 8).
- El procés d'inserció laboral, l'anàlisi contextualitzada de les sortides professionals (CE 3).
- La importància de la utilització de les TIC (revistes digitals) (CE 10).

7. Avaluació

A continuació, us detallem les eines per a avaluar l'activitat.

1) Rúbrica d'avaluació del producte final

Les rúbriques són eines d'avaluació que es dissenyen com a taules de doble entrada amb criteris i nivells de qualitat que serveixen per a avaluar les aptituds dels estudiants en l'elaboració d'un projecte (en el nostre cas, la revista). Es fan amb la finalitat d'aclarir el que s'espera, valorar l'execució del treball i proporcionar una retroacció (Andrade, 2005; Mertler, 2001, citat en Fernández, 2010).

Rúbrica grupal sobre els criteris d'avaluació de la revista

	Indicadors	1	2	3	Nota (escriure 1, 2 o 3)	Propostes de millora
Aspectes formals (25%) (CE 10 i CE 6; competència digital transversal)	Claredat, ordre i presentació de la revista	Desordre no entenedor.	Desordre entenedor.	Ordre entenedor.		
	Estructura general: portada, índex, paginació, disseny d'articles.	Portada i articles sense paginar, mal maquetat, disseny pobre.	Ídem però sense destacar punts concrets.	Títol i apartats identificats, paginacions i disseny atractiu.		
	Ortografia i claredat en la redacció (sintaxi i gramàtica)	Amb faltes d'ortografia/ sintaxi o amb redacció poc entenedora.	Sense faltes però amb una redacció de lectura difícil.	Sense faltes i amb una redacció fluida i entenedora.		
	Tractament d'imatges (documents gràfics) i de documents multimèdia; anàlisi i adequació d'aquests	No hi ha moltes imatges ni documents i/o no es corresponen amb els textos, no són adequats ni originals. No s'ha reflexionat sobre la seva adequació ni s'han analitzat per a l'ensenyament FOL.	Hi ha suficients imatges i documents i es relacionen de manera directa i simbòlica. Són adequats per al contingut de la revista, però no hi ha reflexió pedagògica.	Hi ha imatges (documents gràfics) en la portada i en tots els articles. Aquestes i els documents multimèdia relacionats són creatius, simbòlics, originals i adequats; a més, hi ha una anàlisi pedagògica sobre això.		
Contingut de la revista (50%)	Línia editorial (CE 1)	El text no és propi d'una editorial i no s'ha establert un estil propi. No s'ha reflexionat sobre el valor social i formatiu de FOL.	El text és descriptiu, d'estil correcte però no és present la veu dels autors. Hi ha una reflexió pobre sobre el valor formatiu i social de FOL.	L'argument té èmfasi. Hi ha una notable implicació personal sobre la matèria. Hi ha una reflexió bona i original sobre el valor social i formatiu de FOL.		

	Indicadors	1	2	3	Nota (escriure 1, 2 o 3)	Propostes de millora
	Temes dels articles (CE 2)	És pobre en articles i no hi ha temes rellevants de FOL. Hi ha una pobra justificació de l'elecció de temes. No hi ha una perspectiva evolutiva, crítica i dinàmica dels diferents temes.	S'ha elaborat un article per cada tema important. Hi ha una reflexió suficient de la seva elecció. Són coherents amb el plantejament de la revista. No es proporciona una perspectiva evolutiva i/o dinàmica dels diferents temes.	S'han elaborat suficients articles per cada tema. Hi ha una excel·lent justificació de l'elecció de temes. Estan ben redactats i són coherents. La perspectiva dels temes és l'adequada (evolutiva, crítica i dinàmica) i coincideix amb el plantejament inicial de la revista.		
	Relació de l'enfocament dels articles amb l'actualitat i el futur de FOL (CE 5)	Hi ha una relació pobra entre l'enfocament dels articles, l'actualitat i el futur en els temes de FOL.	Hi ha relació entre l'enfocament dels articles i l'actualitat.	Es percep una recerca sobre les línies més actualitzades i futuristes de FOL i l'enfocament i tractament de la publicació.		
	Qualitat i varietat de maneres d'abordar els diferents temes (CE 7 i CE 8)	Els articles no tenen prou qualitat i no hi ha diversitat en la manera d'abordar dels temes (enquestes, ludificació, notícies...). No hi ha una reflexió sobre el tractament pedagògic dels articles.	Els articles són de qualitat però manca varietat en la manera d'abordar els temes. Hi ha una reflexió pobra sobre aquest tema.	Hi ha una qualitat i varietat original i creativa en la manera d'abordar els diferents temes. Hi ha una reflexió àmplia sobre aquest tema.		
	Capacitat de mantenir l'interès del lector	És complicat llegir-lo.	La lectura no disposa d'un fil conductor.	Aconsegueix una lectura amena.		
	Referències	Els textos estan sense documentar o es presenten enunciats no referenciats.	Presenta enunciats sense referenciar, o falten algunes referències bàsiques. Algunes cites no estan referenciades.	Hi ha textos suficientment documentats. Cita correctament les fonts.		
	Interacció entre treball, qualitat de vida i societat dels temes FOL (CE 4)	No relaciona els articles amb el trinomí treball, societat i qualitat de vida.	Els articles es fan resò de la relació entre treball, societat i qualitat de vida.	Proporciona evidències i investiga sobre la interrelació entre treball, societat i qualitat de vida.		
Bibliografia (5%)	Elecció i confecció de la bibliografia	La bibliografia és pobra, poc rigorosa i no té format adequat.	És poc variada i rigorosa; és específica però inclou documents no adequats.	Està actualitzada, és variada, rigorosa, fiable i específica del tema. Segueix la normativa APA.		
Objectiu de l'activitat (20%) (CE 3, CE 4 i CE 1)	Resposta al que es demanda (creació d'una revista amb contingut FOL en un context determinat). Justificació documentada del procés	No respon en la seva major part al que es demana.	Respon solament en part al que es demana.	Respon completament al que es demana.		

2) Autoavaluació

El lliurament final de la revista digital haurà d'anar acompanyada d'una autoavaluació individual del treball elaborat. A continuació trobareu unes preguntes guia per a poder reflexionar sobre el projecte, el treball en grup, el vostre treball individual i el procés d'aprenentatge.

En el quadre següent es recullen aspectes a tenir en compte en l'autoavaluació del vostre projecte:

Aprenentatge basat en projectes

Autoavaluació del vostre projecte	Bé	Malament	?
Enfocament en contingut rellevant El nucli del projecte transmet coneixements rellevants i competències clau a l'alumnat.			
Desenvolupament de les competències docents del segle XXI Les competències desenvolupades estan assentades en les necessitats del món real, i nosaltres també les hem treballades com a docents: pensament crític i resolució de problemes.			
Promoció de l'aprenentatge profund Són capaços de fer preguntes rellevants com a fil conductor i buscar els recursos necessaris per a trobar les respostes.			
Organització de tasques entorn d'una pregunta conductora La pregunta central té un final obert i els estudiants han d'explorar les diferents possibilitats.			
Mostra de la necessitat de l'aprenentatge L'alumnat sap el que necessita per a obtenir l'aprenentatge i les competències i, a més, sap per a què serveix.			
Foment de l'elecció i la participació L'alumnat pot triar entre diverses opcions referents al producte final i participa en el seu aprenentatge guiat de manera activa.			
Incorporació d'efecte retroactiu El projecte inclou, en la seva planificació, els processos segons els quals l'alumnat rebrà el nostre efecte retroactiu sobre la seva avaluació.			
Inclusió d'una audiència, publicació Han de ser capaços de mostrar el seu treball a altres companys de classe, altres aules, mitjançant el blog, etc.			

Font: Checklist. Adaptació de Buck Institute for Education (2011). Traducció de www.esuela20.com.

a) Autoavaluació sobre el treball en grup

He analitzat el material dels mòduls ajudant a plantejar la revista? Com? He identificat els conceptes suficients que recullen les idees del que he llegit? He ordenat les meves prioritats per a incloure en la revista?

He reflexionat sobre quina és la millor manera (entrevista, ludificació...) de presentar els temes d'interès al públic lector?

Basant-me en el plantejament de l'índex, he comprovat que tot el material que he trobat interessant a treballar estigui representat?

El treball s'ha contextualitzat de manera suficient?

El treball en grup ha estat satisfactori?

He ajudat a dinamitzar el grup quan ha estat necessari?

He fet les aportacions pertinents al treball en grup? He assumit alguna responsabilitat? L'he pogut portar a terme?

El grup s'ha posat d'acord sobre la justificació del procés d'elaboració de la revista investigant, reflexionant, analitzant i elaborant arguments per a aquest propòsit?

He aportat la informació bàsica per a elaborar la revista?

He aportat documents gràfics relacionats amb el tema?

Els articles estan ben referenciats?

He revisat la bibliografia per veure si era necessari afegir fonts consultades?

He repassat de manera individual el treball pel que fa a la forma i el contingut?
I en grup?

El treball m'ha permès saber més sobre publicacions digitals? He reflexionat sobre la importància de fer-ho en l'entorn educatiu?

El treball m'ha permès qüestionar el contingut i la funció docent en FOL?

El treball m'ha ajudat a investigar i a saber més sobre els continguts FOL?

b) Autoavaluació sobre el treball individual i el procés d'aprenentatge

He treballat des del primer dia amb l'objectiu d'aportar les evidències pertinents?

He buscat la informació necessària per a redactar el document? Són fiables les fonts?

M'he implicat de manera suficient en la seva elaboració?

M'he fet les preguntes convenients? Les he contestades? Les he reelaborades si ha estat necessari?

He aportat suficients evidències del meu procés d'ensenyament-aprenentatge?
Estan ben justificades i tenen un argument sòlid?

He repassat el treball personal: la forma i el contingut?

He justificat de manera suficient, investigant quan ha estat necessari i elaborant arguments ben pensats, les qüestions demandades? i el procés d'elaboració de la revista?

He justificat de manera suficient, investigant quan ha estat necessari i elaborant arguments ben pensats, les qüestions relatives al contingut de FOL i d'orientació (actualització, futur, visió social)?

He utilitzat suficients referències?

La bibliografia és exhaustiva? És en format APA?

8. Annexos

Annex 1: Eines per al treball per projectes

En l'enllaç <http://cedec.ite.educacion.es/es/noticias-de-portada/2061-15-documentos-imprescindibles> podreu trobar una sèrie de recursos pensats per a treballar amb projectes de metodologia APS i alumnes de secundària.

Trobem especialment útils els quatre primers apartats sobre el treball en grup: organització dels rols i funcions en grup, plantilla per a repartir tasques, reflexió en començar la tasca i reflexió en acabar la tasca. Pensem que us poden ajudar a organitzar el vostre treball col·lectiu.

Annex 2: Aplicacions i eines de creació de revistes digitals

Calaméo (<http://en.calameo.com>)

Plataforma que, a partir d'un document pujat en PDF, crea una revista o un llibre digital. És fàcil de manejar, baixar, classificar i té la possibilitat d'introduir imatges i vincles interactius. El document es pot compartir en diverses xarxes socials (LinkedIn, Twitter, Facebook...).

En el perfil d'usuari es poden veure les estadístiques de les publicacions.

ISSUU (<https://issuu.com>)

També a partir d'un PDF, es crea un document amb la possibilitat de generar pàgines amb vincles interactius. La publicació es pot compartir en Twitter, Facebook, i, a diferència de l'anterior, hi ha una secció d'educació on es poden consultar diverses publicacions relacionades amb el tema.

Joomag (<https://www.joomag.com>)

Ofereix dues possibilitats d'edició. La primera és publicar en un PDF, com les dues anteriors. La segona, més innovadora, consisteix a treballar en línia de manera col·laborativa. Es poden escollir diversos formats (revista, llibre, àlbum, portafolis, etc.) i plantilles. És senzilla de manipular i ràpida. La plataforma té un catàleg de documents, separats en diferents categories. El resultat final és professional. Es pot compartir en diverses xarxes socials. La plataforma és en castellà.

FLIPBOARD (<https://flipboard.com>)

Ofereix una varietat de publicacions d'alta qualitat. A diferència de les anteriors, el document es crea únicament en la plataforma i es pot treballar amb altres persones en línia. És una eina intuïtiva i accepta vincles interactius. Té un apartat d'educació i es pot compartir amb diverses xarxes socials (Facebook, Twitter, LinkedIn). Disposa d'una app.

Si volem utilitzar-la és recomanable donar un cop d'ull als dos enllaços següents, on hi ha els diferents trucs i possibilitats que ens ofereixen aquestes publicacions:

<http://www.educaciontrespuntocero.com/novedades2/software2/ideas-consejos-flipboard-educacion/36384.html>

<http://www.educaciontrespuntocero.com/recursos/los-mejores-trucos-para-flipboard/17086.html>

MADMAGZ (<https://madmagz.com>)

Ofereix una maqueta gratuïta per a crear publicacions en línia. Hi ha d'haver un editor principal que pugui convidar-ne uns altres a col·laborar en la publicació. Es van afegint els espais de la revista en diferents formats segons es vagin necessitant. És fàcil de manipular i senzilla, i dona bon resultat.

Annex 3: Exemples de revistes digitals

La plataforma XTEC (<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/alscentres/revistes/>) recull algunes revistes de centres educatius de primària i secundària.

Pensem que és útil que hi pugueu donar un cop d'ull perquè agafeu idees, igual que amb les revistes educatives de FLIPBOARD i ISSUU (les dues plataformes presentades anteriorment).

Bibliografia

Bibliografia citada

Govern basc (2016). *FP Euskadi Lanbide. Heziqueta News*. Recuperat de: <http://fpeuskadinews.com/es/index.html>

Fernández, A. (2010). «Análisis de las competencias genéricas en los nuevos títulos de grado de los EEES en las universidades españolas». *Revista de Docencia Universitaria* (vol. 8, n. 1). Recuperat de: <http://reforma.fen.uchile.cl/Papers/RED-U%20volumen%208.pdf>

Sams, A.; Bergmann, J., i altres (2014). *What Is Flipped Learning? Flipped Learning Network (FLN)* [Disponible en línia]. <http://www.flippedlearning.org/cms/lib07/VA01923112/Centricity/Domain/46/FLIP_handout_FNL_Web.pdf>

Bibliografia de continguts

Crespo Pérez, M. (2016). *Complements formatius d'Empresa i Iniciativa Emprenedora (EIE)*. Barcelona: Editorial UOC [Disponible en línia]. <http://materials.cv.uoc.edu/daisy/Materials/PID_00236140/html5/modul_2.html>

Echeverría B. (coord.); **Martínez, M. P.; Isus, S.; Sarasola, L.** (2008). *Orientació professional*. Barcelona: Editorial UOC.

Próper Manglano, I. (2009-2010). *La programació de FOL a través de casos pràctics. Treball de llicència d'estudis del Consorci d'Educació de Barcelona*.

Santamaria López, E. (2013). *Complements formatius de formació i orientació laboral (FOL)*, Barcelona: Editorial UOC [Disponible en línia]. <http://materials.cv.uoc.edu/daisy/Materials/PID_00236140/html5/modul_1.html>

Valiente, O. (coord.); **Zancajo, A.; Tarrío, À.** (2014). *La formació professional i l'ocupació a Catalunya: una ullada als indicadors des d'una perspectiva comparada* [Llibre electrònic]. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Bibliografia sobre aprenentatge basat en projectes

Battaglia, G.; Codes Valcarce, R. (2016). *Aprendizaje basado en proyectos*. Madrid: Universitat Antonio de Nebrija, Departament de Llengües Aplicades i Educació, Secció Educació.

Marín Medina, F.; Rodríguez, A. (2015). *Aprendizaje basado en proyectos aplicado a las ciencias sociales*. Madrid: Universitat Alfonso X el Sabio, Facultat de Ciències Socials i Jurídiques.

Sobrino Sierra, E.; Gómez Martínez, M. (2015). *Aprendizaje basado en proyectos (ABP)*. Cantabria: Universitat de Cantabria, Facultat d'Educació.

Trujillo, Sáez, F.; Ojeda Álvarez, D.; Rojas, B. (2014). *El aprendizaje basado en proyectos (ABP)*. MOOC Educalab, Intenf. Recuperat el 10 de juliol 2017 de: <https://www.slideshare.net/mobile/xpascual/dosier-abp-moocintef>.

Vergara Ramírez, J. J. (2015). *Aprendo porque quiero: El aprendizaje basado en proyectos (ABP), paso a paso*. Boadilla del Monte: SM.

Bibliografia sobre aprenentatge cooperatiu

Arnaiz, P.; Linares, J. E. (coord.) (2013). «Proceso de implementación de Aprendizaje Cooperativo en el Aula». Regió de Múrcia: Servicio de Publicaciones.

García-Valcárcel, A. (coord.) (2015). *Proyectos de trabajo colaborativo con TIC*. Madrid: Síntesis.

Johnson, D.; Johnson, R.; Holubec, E. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Buenos Aires: Paidós.

Pujolàs, P.; Lago, J. R. (coord.) *Proyecto PAC: El programa CA/AC (Cooperar para Aprender / Aprender a Cooperar) para enseñar a aprender en equipo*.

Servicio de Innovación Educativa de la UPM (2008). *Aprendizaje Cooperativo. Guías rápidas sobre nuevas metodologías*. Servicio de Innovación Educativa de la Universidad Politécnica de Madrid.

Diversos autors (2012). *Aprendizaje Cooperativo: Propuesta para la implantación de una estructura de cooperación en el aula*. Madrid: Laboratorio de Innovación Educativa.